

Nr 115.

Ankom till riksdagens kansli den 17 maj 1923 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till oförutsedda utgifter.
(4:e avd.)

Uti den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1923—1924 har Kungl. Maj:t, under återopande av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen för bestridande av oförutsedda utgifter, vid sidan av huvudtitlarna å riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppföra ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor att stå till Kungl. Maj:ts disposition

a) för bestridande av utgifter, vilka äro av så brådskande art, att frågan ej hinner underställas riksdagen, under följande villkor, nämligen:

att utgiften är av den storlek, att vederbörande huvudtitels anslag till extra utgifter med hänsyn till därå förefintliga behållningar icke lämpligen kan för ändamålet anlitas,

att utgiften är av beskaffenhet att ej kunna bestridas av andra till Kungl. Maj:ts förfogande stående medel,

att utgiften icke heller är av den art, som omförmäles i 63 § regeringsformen,

samt att genast vid riksdagens början en särskild, specificerad anmälan göres till riksdagen om de utgifter, Kungl. Maj:t under det senaste året beslutat anvisa till utgående från anslaget;

b) för bestridande av utgifter å inkomsttiteln »diverse inkomster», för vilkas gäldande inkomsterna å samma titel icke förslå.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

För bestridande av oförutsedda utgifter har 1921 års riksdag på därom av Kungl. Maj:t gjord framställning vid sidan av huvudtitlarna å riksstaten för år 1922 uppfört ett förslagsanslag å 500,000 kronor att av Kungl. Maj:t disponeras under huvudsakligen samma villkor, som angivas i mom. a) av Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning.

Enligt Kungl. Maj:ts särskilda, härefter angivna beslut hava under
Bihang till riksdagens protokoll 1923. 6 saml. 62 häft. (Nr 115—119.) 1

år 1922 följande utgifter anvisats att utgå från ifrågavarande anslag, nämligen:

å *justitiedepartementets* föredragning:

För bestridande av vissa kostnader, föranledda genom en natten till den 15 maj 1922 inträffad eldsvåda å en av byggnaderna vid statens uppfostringsanstalt å Bona (³⁰ / ₆ 1922).....	kronor	22,000: —
För bestridande av vissa ytterligare kostnader, föranledda genom en natten till den 15 maj 1922 inträffad eldsvåda å en av byggnaderna vid statens uppfostringsanstalt å Bona (⁷ / ₇ 1922)	»	37,500: —

å *utrikesdepartementets* föredragning:

Såsom bidrag till den från brittisk sida föreslagna hjälpverksamheten till förmån för flyktingarna från Mindre Asien (¹³ / ₁₀ 1922)	»	16,630: —
--	---	-----------

å *försvarsdepartementets* föredragning:

För gäldande av kostnaderna för vissa reparationsarbeten m. m. å jagarna Wachtmeister och Vidar, vilka fartyg skadats vid kollision i Kalmar-sund den 8 juni 1922, ävensom för reparationens utförande erforderlig transport av sistnämnda jagare från Karlskrona till Stockholm (¹ / ₈ 1922), högst	»	100,500: —
För utbetalning av kapitalbelopp jämte ränta och kostnader, som åvilat Kungl. Maj:t och kronan i anledning av skiljedomar den 19 januari och den 30 juni 1922 i tvister mellan aktiebolaget Atlas-Diesel, å ena, samt marinförvaltningen å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, å andra sidan, angående ersättningsanspråk vid vissa leveranser till pansarbåtarna Drottning Victoria och Gustaf V (¹⁴ / ₈ 1922), högst	»	335,000: —
För utbetalning av kapitalbelopp, ränta och kostnader, som Kungl. Maj:t och kronan genom skiljedom den 23 september 1922 förpliktats utgiva till Kockums mekaniska verkstads aktiebolag såsom ersättning för bolagets förlust å		

byggnadskostnaden för undervattensbåten Bävren till följd av den genom världskriget orsakade prisstegringen — för vilken utbetalning högst 125,000 kronor skulle utgå från det å extra stat för år 1918 beviljade anslaget till anskaffning av undervattensbåtmateriel — (¹³ / ₁₀ 1922), högst	kronor	245,000: —
För bestridande av vissa kostnader, föranledda genom en den 27 september 1922 inträffad eldsvåda vid Kalmar regementes ekonomibyggnadskomplex (²⁷ / ₁₀ 1922), högst	»	335,000: —
För bestridande av vissa kostnader, föranledda genom en den 1 april 1922 inträffad eldsvåda i Vaxholms fästning (³ / ₁₁ 1922)	»	20,100: —
Summa högst kronor		1,111,730: —.

För tiden 1 januari—30 juni 1923 är anslaget till oförutsedda utgifter upptaget med ett belopp av 500,000 kronor, att stå till Kungl. Maj:ts disposition under enahanda villkor, som gällde för år 1922.

Beträffande frågan om fortsatt anslag för budgetåret 1923—1924 får utskottet tillstyrka att, på sätt i statsverkspropositionen hemställt, ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor härför ställes till förfogande.

I avseende å dispositionen av anslaget för den art av utgifter för vilket det för närvarande är avsett, skulle de nu gällande villkoren i huvudsak alltjämt bibehållas oförändrade. Därjämte bör emellertid, såsom av departementschefen framhållits, bemyndigande lämnas Kungl. Maj:t att jämväl taga anslaget i anspråk för bestridande av vissa utgifter å inkomstiteln »diverse inkomster». I enlighet med vad som avsetts vid en tillämnad omläggning av bokföringen av restitutioner å inkomster, vilka icke längre finnas uppförda i budgeten, skulle nämligen anslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk för att täcka belopp, varmed restitutioner, som skola avföras å diverse inkomstiteln, må överstiga tillgången å samma titel.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för oförutsedda utgifter vid sidan av huvudtitlarna å riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppföra ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor att stå till Kungl. Maj:ts disposition

*Utskottets
yttrande.*

a) för bestridande av utgifter, vilka äro av så brådskande art, att frågan ej hinner underställas riksdagen, under följande villkor, nämligen:

att utgiften är av den storlek, att vederbörande huvudtitels anslag till extra utgifter med hänsyn till därå förefintliga behållningar icke lämpligen kan för ändamålet anlitas,

att utgiften är av beskaffenhet att ej kunna bestridas av andra till Kungl. Maj:ts förfogande stående medel,

att utgiften icke heller är av den art, som omförmäles i 63 § regeringsformen,

samt att genast vid riksdagens början en särskild, specificerad anmälan göres till riksdagen om de utgifter, Kungl. Maj:t under det senaste året beslutat anvisa till utgående från anslaget;

b) för bestridande av utgifter å inkomstiteln »diverse inkomster», för vilkas gäldande inkomsterna å samma titel icke förslå.

Stockholm den 17 maj 1923.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzélius*, *A. C. Lindblad*, *J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. F. Lamm*, *J. L. Widell*, *C. G. Ekman*, *J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist*, *K. A. Tengdahl*, *E. A. Hallin*, *K. E. Andersson* i Eliantorp och *C. Johansson* i Hälsingborg samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén*, *A. Wiklund*, *O. H:son Waldén*, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *S. Bengtsson* i Norup, *J. D. Norman*, *L. J. Carlsson-Frosterud*, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *O. Nilsson* i Örebro, *J. Olofsson* i Digernäs och *S. Persson* i Fritorp.